

GORBEIA'KO GURUTZEA

Legun baten DEIA'n irakurri neban, Azaroa'ren 9'an, idaz-lan eta alkar-izketa eder biren bidez, nola ospatzen dan Gorbeia'ko Gurutzea'ren jaso zanetik 100 urte betetea 1901'an Azaro'an 12'tik-2001'an Azaroa'ren 12'rarte.

Postu nintzan benetan, Bizkaitarrak eta Araba'rrak ainbesteko maitasunean daukagulako Gurutz eder ori alde batetik, eta nire gaztetako oroipenetik ainbeste gauza eder gogoratzen dodazelako bestetik.

Araba eta Bizkaiko mendi aundiarena izanez gain (1482 m.), badauka bai erritarren artean askatasunezko biozkada ederra, beren ikur-irudiagaz.

Gure gaztetako denboratik ointzurarte, nai ardote-gietan, baskal berezietan edo edozein ospakizunetan, abesti asko abestuten gendun sentipen edo samur-araziz, biotza guztiz zimurtuta askatasunaren itxaropene-kin batzuetan, eta alai ta osasuntsu, bai irri ta farra ere bestetan. Oroitzapen orretan, sekula ere esan utsunik egongo Aranburu'tar Luis'ek atara eban abesti ederra-rentzat "EN EL MONTE GORBEA", askoz berandua-go Euskera'ra itzuli zana eta andik aurrera Euskeraz poz aundiaz abestuten genduna.

Gorbeira ainbat bider joan naz, aitagaz, lagunakaz eta bai ere nire emastearekin.

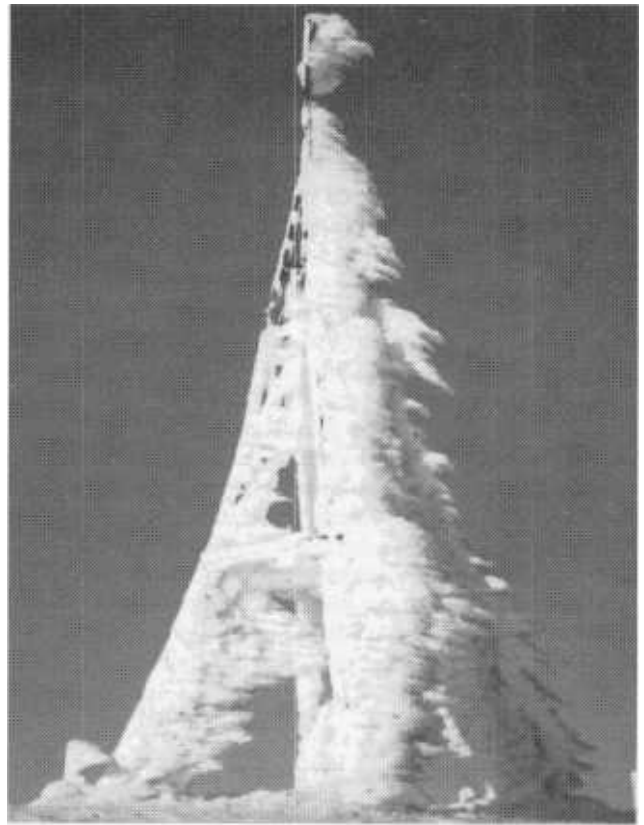
Bide asko dagoz Gorbeira joateko gure aldetik: Murgia, Murua, Barazar, Zeanuri, Areatza eta Orozko'tik. Niri geien egokitu jatena Areatza'koa izan da beti, nai-ta danetik joan Murua'koa izan ezik.

Oso ederrak dira mendi inguruak eta ederragoa Gorbea mendia, beren izugarrizko ikuspegiaz, eta ondo baiño obeto ikusten dan gure askenetako guda-tokia Franko'ren aurka: Gorbeia, Sabigain eta Intxortak.

Lagun aundi bat eukin neban, Onaindia eta Base-ta'tar Santiago Aita, arro-arro esaten ebana: "Bera, irurogeita amabost bider igon zala Gorbeia'ren Gurutzera-ino".

Argi dago, Gorbeia'ko mendiaren ikur-irudia, gure biotzetan gauza aundi-bat dala. Baiña ez nago batera zuekin, Ferreira'tar Nagore eta Gartzeta Uribe'tar Iñaki, esaten dozuenean, Iñaki'k: "zuk lan egiten asi-arte iñork ez ebala Kurutzea ikertu"; eta zuk Nagore: "oraintsurarte ez dogula jakin gauza aundirik Gorbeia'ko Gurutzea'ren inguruan". Erriak badakielako nun aurkitu leikezan zeaztasun oiek, Erriko gauzak Errian bertan dagozelako.

Beste gauza bat da: gure izaeraren aurka egiten dauskuezan menperatasunezko indarrarekin, gauza asko egiteko daukaguzela oraindik, bestela begitu nola daukagun Euskera bera, eta nolako indarrak egin bear izan diran, gaur daukagun apurra lortzeko, eta zenbat

indarrezko alegiñak egin bear doguzan oraindiño gure Nortasunezko Euskal-gorputz izaerari emoten dautson berezitasuna osatzeko.

Gauza onek, txikitatik ikastolan ikasi bear diran gauzak dira, Bizkai'tarrak eta Araba'rrak batez be, eta ziur egon zaitie, irakasle baten batek batuko dauzala zeaztasun oiek ikasleai irakasteko.

Egia da beste aldetik, gure Errian alperkeri galanta dagoala oraindiño, asko diralako lorez-lore dabizenak ezer egin barik.

Euskal bizitza, zuen antzera, gauza txikerrakin betetan dalako erlearen lana eginda, lorez-lore mozkiña batuta eta Euskal-Etxeko abian kokatuta Euskal-Ezti ederra agertu dagian.

Nagore-Iñaki, esker-milla zuen talde eta zuei, benetan arduratzen zarielako etxeko gaixotasunagaitik, eta bide batez zirikatu inguruan dabizen anai/arreben gogoak bizkortu daitezkan, danon alegiñaz askatu daiten gure Euskalerrri maite au.

ATUTXA'tar PAUL
(ZORNOTZAN 2001-11-20)